

ACI AŞURE

Büşra Nur Yıldız

■ İsrarla çalan telefonu ne ben ne de o açabiliyor, bir alo desek alacağımız haberin ikimiz de farkında gibiyiz. Göz göze geliyor, saniyesinde gözlerimizi birbirinden kaçırıyoruz. Bir cesaret aldım elime telefonu, açtım. Soluk alış verişimi kontrol edemiyor, birkaç saniye sonra düşecek olan çığır gürültüsünü andıran nefesimle karşı tarafı duymakta zorlanıyorum. Ve işte, bir yanık kokusu doluyor genzime, sakın kalmalıyım. Kız kardeşime dönüyorum; boğazımdan dudaklarıma hırıltılı, gayriihtiyari birkaç ses yükseliyor:

- Gitmiş.

Yutkundu, yutkundum. Onu son görüşümüzün üstünden kaç gün geçmişti, beş mi altı mı belki daha fazla. Nereye gitmiş, kimle gitmiş diye sormuyor. Herkes, her şeyin farkında. Haberin gerçekliğinden mi yoksa yüzümün aldığı hâlden mi, o an anlayamadığım bir dehşet oturuyor gözlerinin içine. Yanına oturuyorum; ikimiz de duvarda farklı noktalara kilitlenmiş, oturuyoruz öylece. Tek bir ses çıkmıyor. Kimse ne yapması gerektiğini bilmiyor. Susmalı mı? Konuşmalı mı? Hayır, hayır kalkıp hazırlanmalıyız. Evet, doğru olan bu. Hazırlanmalıyız. Ayağa kalkıyorum, o da kalkıyor; giyiniyorum, o da giyiniyor. Birbirinin peşi sıra hareket eden kuklalar gibiyiz. Kuklacı ipleri elinden bıraktığı an elleri ayaklarına doğru kapanacak, olduğu yere yığılacak iki kukla.

- Nasıl gideceğiz köye?

Kapıya çıktığımız o ana kadar bunu düşünememiş olmanın şokuyla bakakaldım yüzüne. Yetmiş kilometreyi yürüyerek gidebileceğimize inanmış mıydım gerçekten, inanılacak gibi değil. Bizi birazdan almaya gelecekler. Dört duvar içinde alacak nefesimiz kalmadığından apartmanın merdivenlerinde oturup beklemeye başlıyoruz. Araba

geliyor, biniyoruz ve yine kimseden çıt çıkmıyor. Sessizlik ve sıcak hava, arabanın boş koltuğuna bütün ağırlığıyla çöküp âdeta dördüncü oluyor.

Gözlerimi açtığımda hâlâ yoldayız. Hangi insan cenazeye giderken yolda uyu-yakalır, içimden lanetler ediyorum kendime. Bir anda kafamın içinde sesler yükseliyor ve sevinç çığlıkları attıracak bir fikir geliyor aklıma, belki bir umut. Bütün bunlar kocaman bir kâbus olmalı. Aksî düşünülebilir mi? Hayır, asla! Bütün bunlar sadece kötü bir rüyaydı. Başımı sağa çevirmekten korkuyor ancak içimdeki ümidin var gücüyle beni itmesine karşı koyamıyorum. Kalbim boğazımın orada bir yerlerde gümbür gümbür çarparken bir anda başımı çeviriyorum sağıma. Kan çanağı bir çift göz. Sanki kuru bir toprak gibi çatlamış, yer yer yarılmış, kan ağlamış bir çift göz. Rengi uçmuş dudaklar. Bomboş gözlerle izliyorum onu ve hâlâ ağlayamıyorum. Bir kez daha lanet ediyorum kendime.

Araba köye girmeden önceki son dönüşte... Hâlâ dedemi görebilecek olmanın ümidi içerisindeyim. Avluya diktiği ağaçların ortasında, evin önüne attığı masada oturmuş, demir kapının gıcırdayan sesini duyduğu an başını kaldırıp bizi görecek. Kaşları, gözlüklerinin ardında önce tanımak için çatılacak sonra keyifle yukarı kalkacak. Sonra gözleri telaşla üzerinin uygunluğunu yoklayacak, kolları heybetli omuzlarının altında bir kartal gibi yükselecek ve gür sesiyle önce bize hemen sonra yengeme, "Gelin, içeri gelin. Ayfer! Çocuklar geldi." diyecek. Bir dakika! Dedemi son görüşümde hiç de böyle olmamıştı. Ne kapıdaydı ne de oturma odasında. Kapının önündeki masası boştu. Arka taraftaki küçük odada olduğunu söylemişlerdi. Önce oturma odasına geçtik. Yanına girmeye cesaretim yok, dayanabileceğimden emin değilim. İnsanların arı vızıltısını andıran, gizli ya da ayıp bir şey konuşuyormuş gibi birbirlerine sokulup gözlerini kısıp, fısır fısır seslerinden anlaşılın "çok zayıflamış", "vah vah yolda görsem tanıyamam vallahi", "mümkün değil" benzeri bir şeyler duyuluyordu.

Annemle dayım aynı koltukta oturuyor, annem gözüyle dedemin odasını işaret ediyordu bana. Çaresiz gözünün içine bakıyorum. O koltuğun yaylarının arasına sıkışsam da yıllarca kalkamasam. Bir bakış daha ve ayaklandım. Ayaklarımı sürüyerek dedemin yanına gidiyorum. Nasıl davranacağım, gidip sarılacak mıyım? Helalleşecek miyiz? Kapı koluna uzanan elim sıtmaya tutulmuş gibi titriyor. Kapı koluna yüklendim, kapı açıldı. Bayılmak üzereyim. Göz göze geliyoruz. Aman Allah'ım! Bir adım daha atamadım. Ayaklarıma, mimiklerime artık ben hâkim değilim. Kapının eşiğinde ruhsuz bir beden... Balkonlu gören camın önüne bir yatak atmışlar; baş ucunda ilaçlar, peçeteler, ameliyat sonrası yapılan pansuman malzemeleri. Avurtları çökmüş, teninin rengi uçmuş, gözlerinin ferî kaybolmuş ve gözlüğü olmayan bir adam bana bakıyor. Gözlerini kısıyor, tanıdık ama belli belirsiz belki bir saniye bile olmayan zaman dilimi içerisinde bir ışık geçiyor gözlerinden. Her zaman yaptığı gibi ama bu sefer telaşsız üzerini yokluyor. Göz kapakları ağır ağır yukarı doğru hareket ediyor, mahcup bir edayla toparlanmaya çalıştığını anladığım birkaç kıpırdanma olu-

yor. Dudaklarından mırıltıya benzer ama o an olabilecek en gür hâliyle adımı söylüyor.

- Beyza...

Yanına koşamıyor, sarılamıyorum. Nasılsın dede, iyi görünüyorsun, gibi bir şeyler geveliyorum ağızımın içinde. Gözlerimin içi yanıyor, boğazıma çiğnemedi bir şeyler yutmuşum gibi bir şeyler tıkanıyor. Bir şeyler daha mırıldanıyoruz, boynunu bükerek sağ elini kaldırıyor. İçeriye geçin, diyor sessizce. Bir hışım, zor bela dışarı atabiliyorum kendimi. Su istiyorum, su. Nefes alamıyorum. Balkona koşuyorum. Yaşlar, gözlerime hücum ediyor. Allak bullak görüş alanımda gözlerim aralıklı pencerenin ardındaki bir çift yaşlı gözle buluşuyor. Bir deri bir kemik kalmış bedeni iki büklüm, iskeleti andıran sol eli kalbinin üzerine hafifçe iniyor. Kurumuş, bilmem kaç kez çatlamış dudakları harekete geçiyor. Duyabilmek için yaklaşıyorum.

- Razıyım, diyor.

Bugün tekrar aynı evin önündeyiz, ortalık ana baba günü; yukarıdan bakılsa yuvasına yiyecek taşıyan bir karınca kolonisi sanılabilecek, herkesin karalar giydiği bir kalabalık. Dönüp, arkama bile bakmadan kaçmak istiyorum şu an buradan. Hissetmiş gibi elimi bir anda sıkı sıkı kavrayan kız kardeşimle beraber, avlu kapısından içerisi giriyoruz. Bu kapıyı bu güne kadar hiç açık görmemiştim. İçeriden dışarıya taşan feryatlar ancak bir hayvanın can verirken boğazından çıkabilecek sesler... Baştan ayağı bir titreme tutuyor bedenlerimizi. Elektriğin çarptığı bedene tutunmuş bir beden daha. Sanki bir taraf durabilse diğeri de durmayı başarabilecek gibi.

Hayır, hâlâ bir damla gözyaşı akmış değil gözlerimden. Başıma bir tülbent bile almayışımı kınayan gözler, kıpkırmızı gözler, acıyan gözler, ağlamaktan şişmiş gözler, inceleyen gözler ve gözler... İşte tanıdık bir yüz, işte anneannem. Bir feryat, korkutan bir feryat.

- Oooy Beyza'm! Gitti deden Beyza'm. Gelmez, dönmez gayrı, gitti Beyza'm!

Nereden geldiğini anlayamadığım boğuk acı bir çığlık kopuyor. Herkes bana bakıyor, ruhum çekiliyor sanki. Çekin, gözlerinizi üzerimden! Yapma kuzum, etme kuzum, bırakma kendini... Neden herkesin yüzü bana dönük? Korku filminde miyiz? Seslerin benden çıktığını idrak etmemle inkâr sona ermişti. Demek ancak bu kadar direnebilmişim.

Kapıdan içeri her yeni gelenle tekrar tekrar kendini tekrarlayan ağlamalar, feryatlar, ağıtlar cenazenin kaldırıldığı gün de dâhil üç gün sürdü. Cenazeye yetişemeyenlerin baş sağlığına geldiği o bir hafta içinde gidenlerin yerini bir saniye bile beklemeden ölüm sessizliği alıyordu. Saatler birbiri ardına hızla geçiyormuş gibi görünse de akrep vuruyor, yelkovan ayağa kaldırıyor, akrep bir daha vuruyor, yelkovan tekrar ayağa kaldırıyor gibiydi. Yokluk kendini unutturmuyor, her geçen saniyede artan bir şiddetle ben buradayım diyordu.

Sabahtan mutfağa giren anneannem, elinde kâselerle dolu bir tepsiyle çıktı. Nerede görülmüş, cenaze evinde ocak yandığı. Köyün içinde hiç mi gelenek görenek bilen insan yoktu. Akrabalar, komşular... Neredeydi, cenazedeki o kalabalık? Kaşlarım çatıldı, damarlarımdan kanım çekiliyor ve tamamı yüzüme doğru hızla yol alıyordu sanki. Böyle bir şey nasıl kabul edilebilirdi? Titreyen ellerindeki tepsiyi şangır şungur masanın üstüne bıraktı. Gözlerime inanamıyorum. Aşure mi yapmıştı? Toprağı çökmeden tatlı mı yiyecektik? Biri de çıkıp tatlı yiyelim tatlı konuşalım, diyecek miydi? Hem de böyle bir günde! Öfkeyle ayağa kalktım. Tekrar oturdum. Kalktım, tekrar oturdum. Yerimde duramıyordum. Herkes kâsesini eline alıp kaşık kaşık yemeye başladı. Bir çeşit şaka olmalı. Yemeyeceğim! Yemeyeceğim işte!

Teyzem, hem yiyor hem de ağlıyor; annem de öyle, dayım da. Aşureden bir kaşık alan ağlamaya başlıyor. Ne olduğunu anlayamıyorum. Yaşananları beynim almıyor, aklım bana oyun mu oynuyor? Nasıl böyle bir kaniya vardığımı bilmiyorum ama onlar da öfkelenmişlerdi fikrimce. Yüzleri buruşuyor, renkleri değişiyor, yine de yemeye devam ediyorlar. İnanılır gibi değil, hiç mi aşure yemedi bunlar. Utanmasam iştahla yiyorlar, diyeceğim. Anneannem bir kâse de bana uzattı. Merakım öfkeme galip geldi. Kâseyi avuçlarıma içine alıp kucağıma koydum. Bir kaşığa sadece suyunu doldurup ağzıma götürdüm. Beynimde şimşekler çaktı.

- Anneanne bu aşure acı!